

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЕКОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра прикладної екології

ОСНОВИ ЕКОЛОГІЇ І БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт
Для студентів спеціальності 030507 – **переклад**
освітньо-кваліфікаційного рівня 6.030507 – **бакалавр**

Біла Церква
2007

УДК 504.75(07)

Рекомендовано до друку
радою екологічного факультету
(Протокол № 6 від 23.01.2007 р.)

Укладачі: **Барановський М.М.**, д-р с.-г. наук;
Андрущенко Т.І., асистент;
Слободенюк О.І., канд. біол. наук;
Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук;
Гамалій І.П., канд. геогр. наук;
Цьома Т.Ю., асистент.

Основи екології і безпека життєдіяльності: Методичні вказівки
щодо виконання практичних робіт. Для студентів спеціальності 030507
– переклад/ М.М.Барановський, Т.І.Андрущенко, О.І.Слободенюк та ін.
– Біла Церква, 2007. – 16 с.

Методичні вказівки призначені для поглиблення студентами теоретичного
матеріалу та формування практичних умінь і навичок у процесі вивчення основ
екології і безпеки життєдіяльності.

Рецензент: **Розпутній О.І.**, д-р с.-г. наук, професор, зав. кафедри
безпеки життєдіяльності БДАУ

© БДАУ, 2007

ВСТУП

Проблема захисту людини від небезпек постала водночас з появою на Землі людства, яке протягом усієї своєї історії прагне зробити життя зручним, створюючи при цьому групу небезпек, що походять від об'єктів, створених людьми, так званих антропогенних чинників: машин, хімічних та вибухових речовин, джерел різного роду випромінювань, макро- та мікроорганізмів тощо. Усі небезпеки пов'язані з прагненням людини глибше пізнати себе і навколишній світ, створювати матеріальні блага і, як не парадоксально, з пошуком більшої безпеки.

У людському прагненні до пізнання дуже часто засоби витісняють мету, людина стає додатком до створеного нею, а її ж творіння становлять загрозу для неї самої.

Професійна освіта покликана забезпечити майбутнього спеціаліста знаннями, вміннями і навичками безпечної професійної діяльності, зокрема під час виконання управлінських дій, при проектуванні чи розробці нових процесів, виконанні конкретних виробничих дій, технологічних операцій тощо. Відомо, що знання, навички, досвід, набуті в одній ситуації, можна з успіхом застосовувати в інших обставинах.

Підготовка студентів в рамках цієї навчальної дисципліни містить теоретичні питання, спрямовані передусім на формування світогляду, вироблення ідеології поведінки, і забезпечує майбутніх спеціалістів важливим інструментом не лише щоденного безпечного контактування з навколишнім світом, а й готує до майстерного виконання різної складності технологічних процесів. Завдяки цій дисципліні майбутній фахівець має опанувати філософію безпеки локальних екосоціосистем, знати, як будується логічне дерево подій, визначати існуючі проблеми безпеки.

Продовження табл. 10

3	1,50
4	1,20
5	1,05
6	1,00

Коефіцієнт K_n (враховує вплив відносної вологості повітря на концентрацію CO) поданий у таблиці 11.

Таблиця 11 – Значення коефіцієнта, що враховує зміну забруднення атмосферного повітря оксидом карбону, відносно вологості повітря

Відносна вологість повітря, %	Коефіцієнт K_n
100	1,45
90	1,30
80	1,15
70	1,00
60	0,85
50	0,75
40	0,60

Значення коефіцієнта K_n для різних типів перехресть наведені в таблиці 12.

Таблиця 12 – Значення коефіцієнта збільшення забрудненості атмосферного повітря оксидом карбону біля перехресть

Тип перехрестя	Коефіцієнт K_n
Регульоване перехрестя:	
світлофорами звичайне	1,8
світлофорами регульоване	2,1
саморегульоване	2,0
Нерегульоване:	
зі зниженою швидкістю	1,9
кільцеве	2,2
з обов'язковою зупинкою	3,0

Підставивши значення наведених коефіцієнтів, обчислюють концентрацію оксиду карбону на певній ділянці магістралі за різних метеорологічних умов або на ділянках з різною забудовою. Доходять висновків, які чинники більше, а які менше впливають на забрудненість повітря оксидом карбону, що міститься у викидах автотранспорту.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Основи екології: Підручник / Г.О.Білявський, Р.С.Фурдуй, І.Ю.Костіков. – 2-ге вид. – К.: Либідь, 2005. – 408с.
2. Основи екології: Підручник / За ред. К.М.Ситника. – 3-тє вид., стер. – К.: Вища шк., 2005. – 382 с.: іл.
3. Агроекологія: Навч. посібник / О.Ф. Смаглій, А.Т.Кардашов, П.В. Литвак та ін. – К.: Вища освіта, 2006. – 671с.: іл.
4. Агроекологія теорія та практикум / За ред. В.М.Писаренка. – Полтава: ІнтерГрафіка, 2003. – 318с.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Тема 1. ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ДІЛЯНКИ ТЕРИТОРІЇ	4
<i>Заняття 1.</i> Екологічний стан ділянки території.	4
<i>Заняття 2.</i> Вивчення зеленої захисної зони ділянки	5
<i>Заняття 3.</i> Вивчення видового складу рослинності ділянки	5
<i>Заняття 4.</i> Вивчення запиленості повітря на ділянці.....	6
<i>Заняття 5.</i> Визначення шумового забруднення території.	8
Тема 2. ОЦІНКА ВПЛИВУ АВТОТРАНСПОРТУ НА СТАН ПОВІТРЯ	10
<i>Заняття 6.</i> Визначення завантаженості ділянки вулиці автомобільним транспортом	10
<i>Заняття 7.</i> Оцінка ступеня забрудненості атмосферного повітря відпрацьованими газами на ділянці магістральної вулиці (за концентрацією СО).....	12
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	15

ОСНОВИ ЕКОЛОГІЇ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт

Барановський Михайло Миколайович
Андрущенко Таміла Іванівна
Слободенюк Оксана Іванівна
Філіпова Лариса Миколаївна
Гамалій Ірина Петрівна
Цьома Тамара Юріївна

Редактор О. О. Грушко
Комп'ютерна верстка: Ю. Г. Хом'як

Здано до складання 4.04.2007 р. Підписано до друку 27.04.2007.
Формат 60x84^{1/16}. Ум. др. арк. 0,93. Тираж 50. Зам. 3566. Ціна 2 грн. 30 к.
Сектор оперативної поліграфії РВІКВ БДАУ.
09117. м. Біла Церква, Соборна площа. 8/1; тел. 3-11-01